

*Тютюнник Світлана Василівна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри організації обліку та аудиту,
Полтавська державна аграрна академія*

УДК 657.22

ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КАПІТАЛУ БАНКУ

Відповідно до ст. 41 Закону України „Про Національний банк України”, ст. 68 Закону України „Про банки і банківську діяльність”, з метою вдосконалення нормативно-правових актів, які встановлюють порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку в банках Постановою Правління Національного банку України № 3 від 08 січня 2013 р. „Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України” затверджено зміни до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України [1, 3]. Даними змінами передбачено у Плані рахунків бухгалтерського обліку банків України у класі 5 „Капітал банку” в групі рахунків 500 „Статутний капітал банку” розділі 50 „Статутний капітал та інші фонди банку” назву рахунку 5000 П „Зареєстрований статутний капітал банку” викласти у такій редакції 5000 П „Статутний капітал банку”, рахунки 5001 КП „Несплачений зареєстрований статутний капітал банку” та 5003 П „Дивіденди, що спрямовані на збільшення статутного капіталу” виключити з Плану рахунків, а також увести рахунок 5004 П „Внески за незареєстрованим статутним капіталом”.

У зв'язку з цим виникає необхідність у внесенні відповідних змін до Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України, затвердженій Постановою Правління Національного банку України за № 358 від 03 жовтня 2005 р. Так як, у розділі VII главі I „Облік акцій власної емісії” передбачено, що після державної реєстрації банку відповідно до чинного законодавства України здійснювати такі проведення [2]: дебет рахунків: кореспондентський рахунок, поточний рахунок, каса; дебет рахунку 5001 - на суму зареєстрованого, але не сплаченого статутного капіталу; кредит рахунку 5000 - на номінальну вартість акцій (вартість паїв, часток), за які надійшла оплата; кредит рахунку 5010 – на суму емісійних різниць.

Зареєстрований статутний капітал банку обліковується за балансовим рахунком 5000. Сальдо цього рахунку повинно відповідати розміру статутного капіталу, зафіксованому в установчих

документах банку, і дорівнювати сумарній номінальній вартості випущених акцій. Відображення операцій за рахунками групи 500 здійснюється на балансі банку – юридичної особи.

Після реєстрації змін до статуту банку у зв'язку із збільшенням статутного капіталу в бухгалтерському обліку передбачено здійснювати наступні проведення: дебет рахунку 3630 - на суму попередніх внесків до статутного капіталу; кредит рахунку 5000, кредит рахунку 5010 – на суму емісійних різниць.

Одночасно на суму, що залишається внести протягом року з часу реєстрації змін, здійснювати бухгалтерське проведення: дебет рахунку 5001, кредит рахунку 5000.

У разі отримання коштів до статутного капіталу згідно з зареєстрованими змінами здійснюють бухгалтерське проведення: дебет рахунків: кореспондентський рахунок, поточний рахунок, каса; кредит рахунків 5001, 5010.

Як бачимо, даною Інструкцією передбачено використання при складанні бухгалтерських проведення щодо відображення у бухгалтерському обліку операцій стосовно формування капіталу банку рахунку 5001 КП „Несплачений зареєстрований статутний капітал банку”, який виключено з Плану рахунків Постановою Правління Національного банку України № 3 від 08 січня 2013 р. У зв'язку з цим виникає потреба внести зміни до Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України і передбачити застосування рахунку 5004 П „Внески за незареєстрованим статутним капіталом”.

Список використаних джерел:

1. Закон України „Про банки і банківську діяльність” № 2121-III від 7 груд. 2000 р. (із змінами) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України, затверджена Постановою Правління НБУ № 358 від 03 жовт. 2005 р. (із змінами) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України, затверджено Постановою Правління НБУ № 3 від 08 січ. 2013 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.